

Μπορεί η βιοποικιλότητα να παράξει εισόδημα ;

Καθηγητής Θανάσης Σφουγγάρης

**Διευθυντής Εργαστηρίου
Διαχείρισης Οικοσυστημάτων και
Βιοποικιλότητας
Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής
Παραγωγής και Αγροτικού
Περιβάλλοντος
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**

LIFE Lesser Kestrel Thessaly (LIFE11 NAT/GR/1011)

«Διατήρηση και διαχείριση του Κιρκινεζιού (*Falco naumanni*)
σε τρεις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Ελλάδας»
«Conservation and management of the Lesser Kestrel (*Falco naumanni**) at three Greek SPA sites»

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Φορέας Συντονιστής)

Δήμος Ρήγα Φεραίου

Φορέας Διαχείρισης της Περιοχής Οικοανάπτυξης
Κάρλας - Μαυροβουνίου - Κεφαλόβρυσου -
Βελεστίνου

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

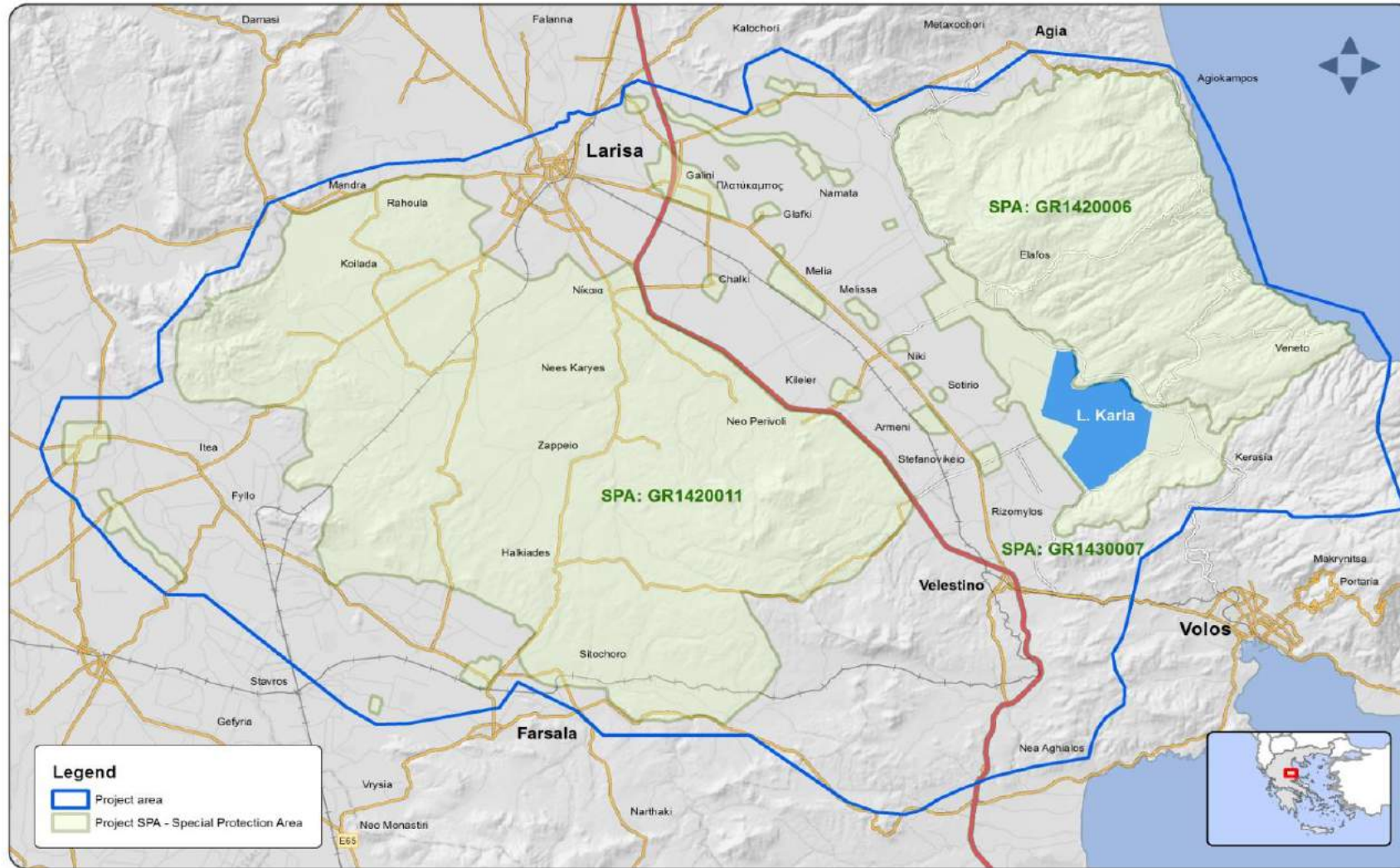

NCC

Περιοχή προγράμματος

0 5 10 20 30 40 km

1:320,000

Σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων

- Σύνταξη Περιφερειακού σχεδίου δράσης για το είδος το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ
- Σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων για την παρέμβαση σε επίπεδο αγροτικού τοπίου και για τη διαχείριση των υγρολίβαδων της Κάρλας
- Σύνταξη σχεδίου διαχείρισης λειμώνων στις λοφώδεις περιοχές

© M.Tzali/NCC

© M.Tzali/NCC

Αποκατάσταση και διαχείριση των υγρολίβαδων της Κάρλας

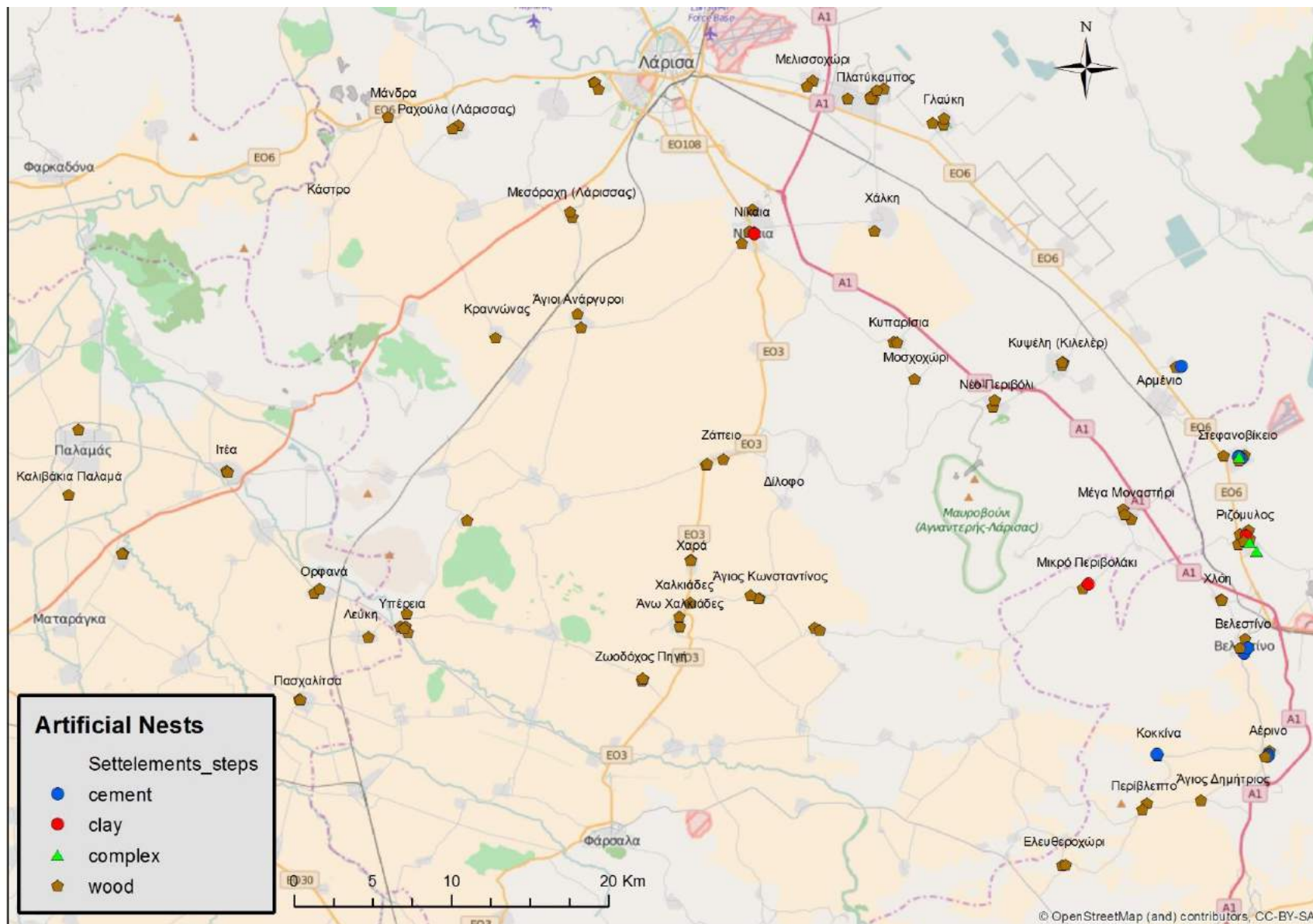

Οικισμοί όπου εγκαταστάθηκαν τεχνητές φωλιές

Καλλιέργεια ντόπιων ποικιλιών και εγκατάσταση φυτοφρακτών

➤ Καλλιέργειες σιτηρών ντόπιων ποικιλιών έκτασης 3.850 στρεμμάτων, με προστασία των ζωνών διατήρησης και των ακαλλιέργητων λωρίδων γης

➤ Δημιουργία 10 χλμ. φυτοφρακτών με ποώδη και δενδρώδη βλάστηση

➤ Σημαντική αύξηση των θέσεων κουρνιάσματος με φύτευση 1.200 δέντρων

➤ Διατήρηση νησίδων φυσικών ενδιαιτημάτων

Οδηγός Καλής Γεωργικής Πρακτικής για Αγρότες

- ✓ Καλλιεργητικές πρακτικές φιλικές προς το είδος, όπως αμειψισπορά, αποφυγή κοπής των δέντρων στα οποία κουρνιάζει το είδος
- ✓ Πλεονεκτήματα που αποφέρουν οι τοπικές ποικιλίες σιτηρών και πώς αυτές μπορούν να επηρεάσουν θετικά τον πληθυσμό του κερκινεζιού
- ✓ Σύνδεση της «αιιφόρου γεωργίας» με την περιβαλλοντική υγεία και την κοινωνικοοικονομική πρόοδο.

➤ Έγχρωμος Οδηγός Καλής Γεωργικής Πρακτικής 50 σελίδων, εκτυπωμένος σε 1.000 αντίτυπα διανεμήθηκε στους αγρότες της περιοχής

Ο ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Βασικοί διαχειριστικοί στόχοι στα αγροτικά οικοσυστήματα:

Μείωση κόστους παραγωγής

Αύξηση αξίας των παραγόμενων προϊόντων

Παραγωγή καινοτόμων προϊόντων

Προστασία του αγροτικού περιβάλλοντος - αειφορία

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

1. Παραγωγή προστιθέμενης αξίας σε προϊόντα που παράγονται με πρακτικές φιλικές για τη βιοποικιλότητα

Αγροτική παραγωγή με βάση Πρωτόκολλο εφαρμογής γεωργικών πρακτικών φιλικών για τη βιοποικιλότητα.

Πιστοποιητικό και σήμα για το προϊόν-πρώτη ύλη που θα παραχθεί με βάση το σχετικό Πρωτόκολλο.

Πιστοποιητικό και σήμα για το προϊόν μεταποίησης που θα χρησιμοποιήσει πρώτη ύλη που έχει παραχθεί με βάση το σχετικό Πρωτόκολλο.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Μείωση εισροών – μείωση κόστους παραγωγής

Παραγωγή προστιθέμενης αξίας στο αγροτικό προϊόν

Παραγωγή προστιθέμενης αξίας στο προϊόν μεταποίησης

Αύξηση εισοδήματος του αγρότη

Διαφοροποίηση αγροτικού τοπίου

Ευνοϊκότερο ενδιαίτημα για τη βιοποικιλότητα

Παράδειγμα εφαρμογής σε μεγάλες καλλιέργειες

Μερική αντικατάσταση στο Θεσσαλικό κάμπο της καλλιέργειας σιταριού με κριθάρι: Διαφοροποίηση αγροτικού τοπίου

Χρήση ελληνικών ποικιλιών κριθαριού (Θεσσαλονίκη και Τριπτόλεμος του ΕΛΓΟ-Δήμητρα): αύξηση στρεμματικών αποδόσεων

Δημιουργία ευνοϊκότερου ενδιαιτήματος για τη βιοποικιλότητα

Πιστοποιητικό και σήμα «Παραγωγής φιλικής για τη βιοποικιλότητα» σε αγρότες μετά από τριετή επιβλεπόμενη εφαρμογή του σχετικού πρωτοκόλλου

2. Εναλλακτική αξιοποίηση οριακής απόδοσης γεωργικών εκτάσεων

Αντί καλλιέργειας σιτηρών και βαμβακιού σε λοφώδεις εκτάσεις,

εγκατάσταση λειμώνων πολλαπλών σκοπών: σπορά μίγματος

αγρωστωδών – ψυχανθών, κάθε 6-8 χρόνια

ΜΙΓΜΑ

- 26% *Lolium perene*
- 15% *Lolium multiflorum*
- 13% *Trifolium pratense*
- 11% *Dactylis glomerata*
- 11% *Festuca arundinacea*
- 10% *Phleum pratense*
- 7% *Lotus corniculatus*
- 7% *Trifolium repens*

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ (παραγωγικά και περιβαλλοντικά)

Παραγωγή ζωοτροφής υψηλής θρεπτικής αξίας

Μείωση κόστους παραγωγής

Ταυτόχρονη εξασφάλιση τεχνητού βοσκότοπου

Βελτίωση εδαφών – αποφυγή ρύπανσης εδαφών

Αποτροπή διάβρωσης

Δημιουργία ευνοϊκών ενδιαιτημάτων για τη βιοποικιλότητα

**Το πρόγραμμα LIFE Lesser Kestrel Thessaly (LIFE11 NAT/GR/1011)
επιλέχθηκε στα BEST LIFE Nature projects 2018**

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Εργαστήριο Διαχείρισης Οικοσυστημάτων και Βιοποικιλότητας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Email: asfoug@agr.uth.gr

www.lifelesserkestrel.eu

www.life-kirkinezi.gr

Τηλ. 24210.93274